

**ASOCIAȚIA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR
OMULUI ÎN ROMÂNIA - COMITETUL HELSINKI**

București, Str. Nicolae Tonitza nr.8, Sector 3, Tel / Fax: 312 45 28; 312 37 11, e-mail: apador@ant.ro

DOMNULE PREȘEDINTE,

**ASOCIAȚIA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI ÎN ROMÂNIA -
COMITETUL HELSINKI (APADOR-CII)**, cu sediul în București, str. Nicolae
Tonitza nr.8, sector 3,

Declară recurs

împotriva sentinței civile nr. 4509 din 2 decembrie 2003 pronunțată în dosarul nr.
8924/CA/2003 de Tribunalul București – Secția a VIII –a conflicte de muncă și litigii de
muncă, pentru următoarele **motive** :

Prin sentința amintită, instanța a admis în parte acțiunea pe care am formulat-o și a
dispus, în temeiul art. 16 din Legea nr. 29/1990, amendarea pârâtului Botoș Ilie, procuror
general al Parchetului de pe lângă Inalta Curte de Casație și Justiție, cu suma de 500 lei
pe zi începând cu data de 30 august 2003 și până la data executării sentinței civile nr. 892
din 20 decembrie 2002 a Tribunalului București – Secția a VIII-a, pronunțată în dosarul
nr. 1660/CA/2002.

Prin aceeași sentință, instanța a respins ca neîntemeiat capătul de cerere privind obligarea
pârâților la plata daunelor pentru întârziere prevăzute în art. 16 din Legea nr. 29/1990.

De asemenea, instanța a respins ca neîntemeiată cererea de obligare a pârâților la plata
cheltuielilor de judecată.

Considerăm că hotărârea pronunțată a fost dată cu **încălcarea și cu aplicarea greșită a
legii**, în raport de următoarele:

J.

DOMNULUI PREȘEDINTE AL INALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

1. Respingerea ca neîntemeiat a capătului de cerere privind obligarea pârâților la plata daunelor pentru întârziere prevăzute de art. 16 al. 2 din Legea nr. 29/1990.

I. În esență, instanța a motivat respingerea acestui capăt de cerere prin aceea că nu am făcut dovada prejudiciului suferit prin întârziere.

Însă, în cazul daunelor pentru întârziere prevăzute de art. 16 al. 2 din Legea nr. 29/1990, producerea prejudiciului se prezumă prin chiar faptul neexecutării, având în vedere natura juridică a acestor daune: ele sunt un *mijloc de constrângere* pentru a determina executarea hotărârii.

Cu privire la natura juridică a daunelor pentru întârziere (daune cominatorii) prevăzute de art. 16 al.2 din Legea nr.29/1990, menționăm că în jurisprudență s-a decis că aceste daune au fost prevăzute de legiuitor ca un **mijloc de constrângere pentru obținerea executării hotărârii și că, din acest motiv, caracterul lor de pedeapsă face ca suma plătită să poată fi superioară prejudiciului real** (Curtea Supremă de Justiție - Secția de contencios administrativ, decizia civilă nr.699 din 22 februarie 2002). Cităm :

« În conformitate cu dispozițiile art. 16 alin. (2) din Legea nr. 29/1990, în cazul nerespectării termenului de executare a hotărârilor judecătorești irevocabile se va aplica conducătorului autorității administrative sancțiunea prevăzută de art. 10 alin. (3) din Legea nr. 29/1990, iar reclamantului i se vor putea acorda daune pentru întârziere.

Aceste daune au fost prevăzute de legiuitor ca un mijloc de constrângere pentru obținerea executării hotărârii. Caracterul lor de pedeapsă face ca suma plătită să poată fi superioară prejudiciului real.

Asfel fiind, în mod greșit Curtea de Apel București a apreciat că în cauză nu s-a făcut dovada prejudiciului cauzat reclamantului, el fiind determinat de însuși refuzul autorității administrative de a executa hotărârea irevocabilă. »

Decizia prezentată mai sus, continuă în mod firesc opiniile exprimate constant în doctrina și jurisprudența în materia daunelor cominatorii. Cităm din doctrină:

"Caracteristic pentru daunele cominatorii este că ele apar ca un mijloc de constrângere a debitorilor la îndeplinirea obligației (T.S., dec.civ. nr.52/1970, C.D., p.161), prin amenințarea pe care o prezintă pentru debitor, de a-l determina să-și execute obligația (C.Stătescu, C.Bârsan, op.cit., p.294). Daunele cominatorii nu au legătură cu prejudiciul suferit de creditor datorită neexecutării obligației. Ele, deci, nu au caracter reparator, ci caracterul unei pedepse civile, prin amenințarea pe care o prezintă pentru debitor (Fr.Deak, op.cit., p.304)." (Ion P. Filipescu, Andrei I. Filipescu, Drept civil. Teoria generală a obligațiilor, Ed.Actami, București, 2000, pag.194-195). În același sens s-a pronunțat și doctrina anterioară anului 2000: C.Stătescu, C.Bârsan, Tratat de drept civil. Teoria generală a obligațiilor, Ed.Academiei, București, 1981, pag.320-321.

Am solicitat daune pentru întârziere (daune cominatorii) într-un quantum relativ ridicat tocmai în scopul de a determina executarea cât mai rapidă a hotărârii judecătorești, având în vedere și dimensiunile extrem de modeste ale amenzii prevăzute în art.10 al.3 din Legea nr. 29/1990.

II. Precizăm că nici până în prezent pârâții nu au executat integral sentința civilă nr. 892 din 20 decembrie 2002 a Tribunalului București – Secția a VIII-a, pronunțată în dosarul nr. 1660/CA/2002 și nu ne-au comunicat toate informațiile la care au fost obligați prin amintita hotărâre.

După pronunțarea din 2 decembrie 2003 a sentinței civile din prezenta cauză, am primit, la data de 12 decembrie 2003, de la Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția de Cooperare Internațională, de Informare Publică și Relații cu Presa adresa nr. 78/2003 datată 10 decembrie 2003 și însoțită de 2 anexe.

Adresa nr. 78/2003 nu este semnată de procurorul general, ci de un procuror șef secție, care, potrivit legii (art. 35 din Decretul nr. 31/1954) nu poate reprezenta/angaja Ministerul Public. Or, în dispozitivul sentinței civile nr. 892 din 20 decembrie 2002 a Tribunalului București – Secția a VIII-a se prevede obligarea Ministerului Public (iar nu a unei secții din cadrul acestuia) de a ne comunica informațiile solicitate.

In plus, **cele 2 anexe** care însoțesc adresa nr. 78/2003 și care conțin o parte din datele solicitate nu au nici un fel de semnătură sau atestare din partea celui care le-a întocmit. Deoarece conținutul anexelor nu este inclus în cel al adresei nr. 78/2003, răspunderea semnatarului adresei se limitează doar la mențiunile din adresă și nu se extinde la exactitatea datelor din anexe, care sunt separate de adresă.

Deci, **anexele au fost întocmite de un anonim. Or, anonimatul este incompatibil cu conceptul de persoană juridică. Chiar și în cazul Ministerului Public.**

Răspunsul Ministerului Public este **deficitar și sub aspectul conținutului**, fiind **incomplet**, deoarece nu ne-au fost comunicate toate informațiile pe care le-am solicitat prin scrisoarea nr. 303 din 26 august 2002 și care au fost prevăzute în sentința civilă nr. 892 din 20 decembrie 2002 a Tribunalului București – Secția a VIII-a.

Astfel, în Anexa 2, Ministerul Public a comunicat numai câte mandate de supraveghere au fost solicitate și câte a aprobat în baza Legii nr. 51/1991 (câte cerute, exact atâtea și aprobate: 14.267), dar nu a mai comunicat câte dintre persoanele supraveghețate în baza acestor mandate au fost trimise în judecată și câte dintre acestea au fost condamnate. Deși, aceste informații trebuiau să ne fie comunicate, potrivit cererii noastre și hotărârii judecătorești irevocabile (sentința civilă nr. 892 din 20 decembrie 2002 a Tribunalului București – Secția a VIII-a).

Ministerul Public deține aceste informații, deoarece trimiterea în judecată se dispune de parchet, care are atât evidența persoanelor pe numele cărora s-au emis mandate de supraveghere, cât și evidența persoanelor trimise în judecată. Intrucât participă și la judecata cauzelor penale, Ministerul Public are și evidența persoanelor trimise în judecată și condamnate/achitate. Ministerul Public trebuia să compare numele persoanelor pentru care a autorizat supravegherea în baza Legii nr. 51/1991 cu numele celor trimiși în judecată. Din această comparație rezulta eficiența autorizării: câți dintre cei supravegheați

au fost trimiși în judecată. Ceea ce reprezintă tocmai una dintre informațiile pe care le-am solicitat și nu ne-au fost comunicate până în prezent.

Ministerul Public nu ne-a comunicat nici câte autorizări de supraveghere emise în baza Legii nr. 51/1991 au fost prelungite și nici care a fost durata cea mai mare a unei astfel de supravegheri autorizate (autorizarea inițială + toate prelungirile ei), deși deține aceste date.

De asemenea, Ministerul Public nu ne-a comunicat numărul persoanelor care au fost înștiințate că au fost supravegheate în baza Legii nr. 51/1991, câte persoane au făcut plângere împotriva măsurilor de supraveghere întemeiate pe această lege și câte dintre aceste plângeri au fost admise.

Obligația înștiințării celor supravegheați, la încetarea supravegherii, este prevăzută de Rezoluția 1402 (1999) privind controlul serviciilor secrete interne, adoptată de Adunarea Parlamentară a Consiliului European care prevede că *“la încetarea supravegherii sau a interceptării, persoana respectivă trebuie să fie informată despre măsura luată.”*

Dreptul persoanei de a se adresa cu plângere împotriva supravegherii este prevăzut în art. 13 al. 6 din Legea nr. 51/1991. Potrivit acestui articol, plângerea se adresează procurorului anume desemnat, ierarhic superior celui care a emis mandatul. Invocarea de către Ministerul Public a art. 16 al. 3 din Legea nr. 51/1991 este irelevantă în speță, întrucât noi am solicitat informații privind totalul plângerilor împotriva măsurilor adresate parchetului, iar nu comisiilor parlamentare.

Dorim să evidențiem că toate informațiile care nu ne-au fost încă transmise de Ministerul Public se află în deținerea acestuia și fac parte dintre cele pentru care s-a stabilit prin hotărâre judecătorească irevocabilă că Ministerul Public are obligația să ni le comunice.

Ceea ce ne-a comunicat până în prezent Ministerul Public constituie doar o „plată parțială” din punct de vedere al executării obligației de a face stabilită prin hotărâre judecătorească irevocabilă. Or, potrivit principiilor dreptului civil, creditorul nu poate fi obligat să primească o plată parțială și ea nici nu poate stinge obligația debitorului (art.1101 cod civil).

De aceea, rugăm instanța să constate că nici în prezent Ministerul Public nu a executat hotărârea judecătorească.

Abia după executarea integrală a hotărârii, se pune problema transformării daunelor cominatorii în daune compensatorii, iar numai din acel moment intră în discuție dovedirea prejudiciului.

Cu privire la acel moment, precizăm încă din această fază că vom solicita, la transformarea daunelor cominatorii în daune compensatorii –deci, după executarea integrală a hotărârii judecătorești irevocabile- daune morale în cuantum de 20.000.000

lei, pentru refuzul de comunicare a informațiilor de interes public pe care le-am solicitat, refuz care constituie atât încălcarea Legii nr. 544/2001, cât și încălcarea Legii nr. 29/1990.

Concluzionând, considerăm că neacordarea de daune pentru întârziere, conform art. 16 alin. 2 din Legea nr.29/1990 constituie o aplicare greșită a legii, dacă nu chiar o încălcare a ei.

2. Respingerea ca neîntemeiat a capătului de cerere privind obligarea părților la plata cheltuielilor de judecată.

În esență, instanța a reținut că nu am făcut dovada efectuării unor cheltuieli legate de soluționarea pricinii, întrucât chitanța avocațială este „...depusă în xerocopie, iar în conținutul acesteia nu se arată în legătură cu ce cauză a fost eliberată.”

Precizăm că la dosarul cauzei nu este depusă o simplă xerocopie a chitanței avocațiale, ci o xerocopie atestată pentru conformitate cu originalul prin semnătura și ștampila avocatului. Originalul chitanței a fost depus, împreună cu originalul contractului de asistență juridică, la contabilitatea asociației noastre.

Pârâții nu au ridicat nici un fel de obiecții cu privire la puterea probatorie a chitanței depusă în copie certificată și nici instanța nu a pus în discuția părților această chestiune.

Desigur, în cazul în care în instanță s-ar fi pus în discuție această problemă, avocatul putea prezenta exemplarul al doilea al chitanței, care rămâne la carnetul chitanțier.

Din conținutul chitanței avocațiale și al împuternicirii avocațiale rezultă că acestea, ca și contractul de asistență juridică, au fost emise în aceeași zi și privesc aceleași părți. În chitanță se menționează că suma de 1.000.000 lei reprezintă onorariu de avocat și ea a fost anexată împuternicirii pentru acel proces. Deci, rezultă legătura dintre serviciul prestat unei părți și onorariul încasat de la aceeași parte.

Instanța a instituit o prezumție de rea credință deși existau elemente clare de bună credință (identitatea de dată și părți din: chitanță, împuternicire și contract) și deși, potrivit legii, buna credință este prezumată.

Nici cu privire la acest aspect, pârâții nu au ridicat nici un fel de obiecții cu privire la puterea probatorie a chitanței și nici instanța nu a pus în discuția părților această chestiune.

Desigur, în cazul în care în instanță s-ar fi pus în discuție această problemă, avocatul ar fi prezentat exemplarul al doilea al contractului de asistență juridică, care rămâne în caietul cu contracte și din care rezultă clar că onorariul stabilit pentru acel proces este cel achitat

prin chitanța anexată, respectiv de 1.000.000 lei (onorariul se stabilește și, desigur, se menționează în contractul de asistență juridică).

Din aceste motive, considerăm că neacordarea cheltuielilor de judecată în condițiile descrise mai sus constituie o încălcare a legii.

*

In drept: art. 304 pet. 9, art. 304/1 din Codul de procedură civilă.

*

Pentru aceste motive, vă rugăm să admiteți recursul și să modificați hotărârea atacată în sensul admiterii acțiunii astfel cum a fost formulată.

*

Solicităm cheltuieli de judecată.

*

Anexăm :

-decizia civilă nr. 699 din 22 februarie 2002 a Curții Supreme de Justiție - Secția de contencios administrativ;

-adresa nr. 78/2003 datată 10 decembrie 2003 a Ministerului Public – Parchetul de pe lângă Inalta Curte de Casație și Justiție – Secția de Cooperare Internațională, de Informare Publică și Relații cu Presa și cele 2 anexe care o însoțesc.

*

Depunem prezenta și anexele în 2 exemplare.

18 decembrie 2003

Consiliul de conducere al APADOR-CH